

Makine ihracatı ilk 4 ayda 8,9 milyar dolar oldu

Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) tarafından paylaşılan makine imalat sanayi konsolide verilerine göre, yılın ilk 4 ayında Türkiye'nin serbest bölgeler dahil toplam makine ihracatı 8,9 milyar dolar oldu.

Gökhan Yıldız |

20.05.2024 - Güncelleme : 20.05.2024

İstanbul

MAİB'den yapılan açıklamaya göre, geçen yılın son çeyreğinde yataya dönen ve bu yılın ilk 4 aylık döneminde yüzde 3,6 gerileyen makine ihracatı, son 12 aylık dönemde yüzde 5,4 artarak 28,1 milyar dolara ulaştı.

Yine 12 aylık karşılaştırmada makine ithalatındaki artış oranı yüzde 12,9 seviyesine gerileyerek 45,5 milyar dolar oldu.

Yaptırımların etkisiyle Rusya'ya makine ihracatındaki düşüş yüzde 20'ye yaklaşırken, ilk 4 ayda Suudi Arabistan'da yüzde 30,7, Özbekistan'da yüzde 29,7, Mısır ve Cezayir'de yüzde 15 kadar ihracat artışı sağlandı.

Toplamda 2,5 milyar dolara yaklaşan ihracat tutarıyla Almanya, Rusya ve ABD, bu dönemde ilk 3 pazar olma özelliklerini korudu.

Açıklamada görüşlerine yer verilen Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu, Avrupa'da yılın geri kalan bölümünde ekonomik anlamda bir daralma öngörülmesi de imalat ve inşaat sektörlerindeki durgunluğun, özellikle Almanya'da çabuk geçeceğe benzemediğini belirtti.

Son 10 yılda makine ihracatının yılda ortalama yüzde 6'ya yakın arttığı Almanya'da, yüzde 3,6 gibi sınırlı bir seviyede olsa da uzun yıllardan sonra ilk defa negatif seyrettiğini vurgulayan Karavelioğlu, "Geçen sene yüzde 0,3 kadar küçülen Alman ekonomisinin bu yıl da 2022 rakamlarının gerisinde kalması bekleniyor. Bölgedeki bu eğilim, küresel ölçekte de geçerli ve güncel dünya PMI istatistiklerine bakıldığında, tüketim ve ara mallarına dair verilerin 50'nin üstünde, yatırım malları için ise 50'nin altında kaldığı görünüyor." ifadelerini kullandı.

"Türkiye'deki imalat PMI verisi de 50 puanın altında"

Türkiye'deki imalat PMI verisinin de 50 puanın altında olduğuna işaret eden Karavelioğlu, imalat sanayisinde üretim artışının yüzde 5,6 olduğu yılın ilk çeyreğinde makine ve teçhizat üretiminde yüzde 4 küçülme olduğunu belirtti. Karavelioğlu, finansman olanaklarındaki daralmaya ve pahalılaşmaya bağlı olarak, yatırım ve faaliyet ortamında bir zayıflamanın olmasının ve üretim

maliyet endekslerine bu durumun yansımalarının, doğal bir durum olduğunu kaydetti.

Karavelioğlu, "Makine ve ekipmanları sanayisinde yıllık üretici fiyat artışı, yüzde 55,6 seviyesindeki yurt içi üretici fiyat artışının 10 puan üzerinde ve yüzde 65,5 olarak seyrediyor. Bu veriler, öz kaynakla ilerlemeyi tercih edegelmiş sektörümüzün üretim ölçeklerindeki tedrici bozulmaya ve aynı

zamanda personel maliyetlerinde diğer sektörlerden daha yüksek artışlarla karşı karşıya kaldığına işaret ediyor." açıklamasında bulundu.

Düşük kura bağlı ithalat avantajı sürerken makine sektörünün yerli katma değer oranı en yüksek sektör olduğu için yurt içi maliyetlerden daha fazla etkilendiğini belirten Karavelioğlu, "Buna, dünyada doların değer kazanmasına bağlı olarak, dolar/avro paritesinde açılan makas da dahil edildiğinde finansal etkenlerin rekabetçiliğimiz üzerindeki baskısı giderek daha fazla hissedilir hale geliyor." ifadelerini kullandı.

Türkiye'nin dış ticaret açığında önemli kalemler arasında yer alan altın ithalatına yönelik kota uygulamalarının 4 aylık süreçte 6,5 milyar dolarlık bir etki yarattığına dikkati çeken Karavelioğlu, elektrikli ve elektriksiz makine ithalatına ilişkin, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Ticaret Bakanımız Prof. Dr. Ömer Bolat, aylık dış ticaret açıklamalarında, elektrikli ve elektriksiz makineler toplam ihracatının ilk 4 ayda yüzde 0,4 artarak 13,1 milyar dolara ulaştığını, ithalatının ise yüzde 2 azalarak 21,6 milyar dolara indiğini belirtmekle cari açığın en büyük ikinci kalemine dikkati çekmiş oldular. Enerjinin hemen ardından Türkiye'nin en büyük ithalat kalemi durumundaki makinelerden verdiğimiz açık, kota ile sınırladığımız altın ithalatından çok daha önemli ve acil tedbirler geliştirmeye muhtaçtır.

Dünyanın birçok yerinde olduğu gibi, bizde de en büyük alıcı ve kullanıcı durumundaki kamu, alımlarında yerli makineleri mutlak surette tercih ederek Hazine ve Maliye Bakanlığımızın tasarruf tedbirlerine uyum sağlamalıdır. İthal makinelerin satın alma maliyetlerinin ötesinde servis, bakım, yedek parça gibi ömür boyu hizmet ihtiyaçlarıyla da kalıcı bir gider kalemine dönüştüğünü, rakiplerimizin teknoloji geliştirmesine kaynak oluşturduğunu gözden kaçıramayız. Çin'den makine ithalatının yılın ilk 3 ayında yüzde 8,7 kadar

düşmesini, genel bir farkındalığın oluşmaya başladığına dair ilk işaretler olarak okuyoruz. Bu konuyu yakından takip eden Ticaret Bakanlığımıza teşekkür ediyoruz."

Karavelioğlu, Türkiye'de imalat sanayisinin güncel sorunlarının tespiti ve bu konuda sorumlu kuruluşlara çözüm önerileri için düzenli olarak yaptıkları araştırmalara bir yenisini eklediklerini de belirterek, şu açıklamalarda bulundu:

"Makine ve Alt Sektörleri için Kayıt Dışı Ekonominin Ölçülmesi başlıklı son çalışmamızda sektörümüz genelinde kayıt dışılık oranını yüzde 23,68 olarak belirledik. Bu oran 2015 yılında yaptığımız araştırmalarda yüzde 24,93 seviyesindeydi. İşletme ve göçmen sayılarındaki hızlı artışa ve pandeminin kayıt dışı oranlarını artırıcı etkisine rağmen son 7 yılda ortalama yüzde 5 kadar iyileşme göze çarpıyor."